

ВОДИЧ ЗА ПОДРУЧЈЕ РАДА

Остало – личне услуге



Завод за унапређивање образовања и васпитања

www.zuov.gov.rs

ВОДИЧ ЗА ПОДРУЧЈЕ РАДА

Остало – личне услуге

Београд, 2025.

ВОДИЧ ЗА ПОДРУЧЈЕ РАДА
Остало – личне услуге

Завод за унапређивање образовања и васпитања
Београд
2025. година

Садржај

УВОД	1
ОПИС ПОДРУЧЈА РАДА.....	2
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ.....	3
ОПИСИ КВАЛИФИКАЦИЈА	4
НОРМАТИВА.....	7
НАСТАВНИ ПЛАНОВИ.....	8
МАТУРСКИ И ЗАВРШНИ ИСПИТ	21
ТАКМИЧЕЊА	23
КОРИСНИ ЛИНКОВИ	24



УВОД

Водич за подручје рада Остало - личе услуге намењен је наставницима, директорима, ученицима и свим учесницима у образовном процесу. У себи садржи широк спектар информација које се односе на квалификације које се тренутно образују у овом подручју рада.

Информације могу бити од користи школама које конкуришу за одређене образовне профиле и приликом израде плана уписа, затим планова набавке као и планирања броја наставника и стручних сарадника. На једном месту се налазе подаци о свим квалификацијама, плановима по којима се оне образују, правилника о степену и врсти образовања наставника, стручних сарадника и помоћних наставника, норматива у погледу простора, опреме и наставних средстава за остваривање планова и програма образовања.

Ученицима могу користити информације о описима квалификација и предметима који се изучавају у образовним профилима, затим информације о матурском и завршном испиту и такмичењима везаним за област личне услуге.

Остали учесници у образовном процесу се могу ближе упознати са подручјем рада и прикупити основне информације неопходне за планирање развоја нових квалификација и унапређивања постојећих.

ОПИС ПОДРУЧЈА РАДА

Подручје рада Остало - личне услуге обухвата образовне профиле/квалификације које оспособљавају ученике за обављање послова које ће радити у позориштима, сценским уметностима, фризерским салонима и педикирско-маникирским салонима.

Активни образовни профили у овој области су: сценски маскер и власуљар, фризер и педикир-маникир.

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ

У подручју рада остало-делатност личних услуга се образују следећи профили:

Квалификација/ Образовни профил	Ниво НОКС-а	Број Службеног гласника/Просветни гласника					
		СК	ППНУ (општеобразовни)	ППНУ (стручни)	Правилник - Простор и опрема	Правилник - стручна спрема	Правилник МИ/ЗИ
Сценски маскер и власуљар	4	10/2023	08/2024 07/2023	08/2024	02/2025	04/2022 15/2022 14/2023 15/2023 02/2025	/
Сценски маскер и власуљар	4	/	05/2002	07/2013 11/2013	16/215	04/2022	/
Педикир-маникир	3	19/2020	11/2021 07/2023	11/2021	03/2022	04/2022 15/2022 14/2023 15/2023	05/2024
Фризер	3	14/2019	14/2019 07/2023	14/2019	14/2020	04/2022 15/2022 14/2023 15/2023	03/2023

Програми општеобразовних предмета за све профиле који су израђени према исходима и стандардима квалификације објављени су у Просветном гласнику број 7/23.

Планови општеобразовних предмета за дате квалификације су објављени углавном уз планове и програме стручних предмета тј. у истим Просветним гласницима.

Правилници о степену и врсти образовања наставника и помоћних наставника за општеобразовне предмете у стручним школама објављени су у Просветном гласнику број 04/2022 (допуне у 14/2022, 15/2022).

Образовни профил који се још увек образују по старим плановима и програмима наставе и учења је Сценски маскер и власуљар, Просветни гласник 11/13 (излази из система 2027/2028).

ОПИСИ КВАЛИФИКАЦИЈА



ФРИЗЕР

Општи подаци

- ☒ Ниво III
- ☒ Трајање 3 године
- ☒ Заснована на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за шишање и неговање косе, третирање косе хемијским препаратима и обликовање фризура и длака на лицу и глави.

Дужности - стручне компетенције

- ☒ Организовање рада
- ☒ Комуникација са корисником услуга и колегама
- ☒ Шишање и неговање косе
- ☒ Третирање косе хемијским препаратима
- ☒ Обликовање фризура
- ☒ Обликовање длака на лицу и глави



ПЕДИКИР - МАНИКИР

Општи подаци

- ☒ Ниво III
- ☒ Трајање 3 године
- ☒ Заснована на опису рада, циљевима и исходима образовања стручног образовања

Циљ образовања

Педикир-маникир се бави негом руку и стопала, скраћивањем и обликовањем ноктију шаке и стопала, декорисањем и надоградњом, односно изливањем ноктију одговарајућом техником и препаратима, негом коже шаке и стопала, негом ноктију, односно, уклањањем недостатака на њима, укључујући процедуре уклањања маља.

Дужности - стручне компетенције

- ☒ Организовање рада и примена метода асепсе и антисепсе у салонима за пружање маникирских и педикирских услуга;
- ☒ Извођење маникир процедура;
- ☒ Извођење педикир процедура;
- ☒ Извођење третмана депилације;
- ☒ Извођење надоградње ноктију;



СЦЕНСКИ МАСКЕР И ВЛАСУЉАР

Општи подаци

- ☒ Ниво IV
- ☒ Трајање 4 године
- ☒ Заснована на опису рада, циљевима и исходима образовања

Циљ образовања

Сценски маскер и власуљар израђује сценску маску и шминку, као и специјалне ефекте на кожи, примењује технике израде сценске фризуре и власуљарских предмета, у складу са захтевима пројеката у извођачким уметностима и у области медијске продукције, поштујући професионалне стандарде и прописане мере безбедности и заштите здравља на раду.

Дужности - стручне компетенције

- ☒ Планирање, припрема и организација рада у процесу израде сценске шминке, фризуре и маске, специјалне ефекте на кожи, као и власуљарских предмета;
- ☒ Израда сценске маске и шминке;
- ☒ Израда специјалних ефеката на кожи;
- ☒ Израда сценске фризуре и власурских предмета;
- ☒ Сарадња са креативним тимом у оквиру пројеката у извођачким уметностима и у области медијске продукције.

НОРМАТИВА

Правилници који су везани за ово подручје рада а тичу се организације рада школа налазе се у бројевима Службених гласника/Просветних гласника који су приказани на страни бр. 3, а то су Правилник о степену и врсти образовања наставника, стручних сарадника и помоћних наставника у стручним школама и Правилник о ближим условима у погледу простора, опреме и наставних средстава за остваривање наставних планова и програма образовања и васпитања за стручне предмете за образовне профиле у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручним школама.

НАСТАВНИ ПЛАНОВИ

За образовне профиле који су наведени у претходном делу, биће приказани делови планова наставе и учења. Детаљан приказ планова са изборним предметима и додатним облицима васпитно - образовног рада као и приказ програма наведених квалификација се налази у бројевима Службених гласника/Просветних гласника који су приказани на страни бр. 3.

Овај приказ планова служи као оријентир кроз које предмете се остварују исходи компетенција које обухватају одређене квалификације као и основа за поређење начина остваривања одређених квалификација.

Ради лакшег разумевања планова који су приказани потребно је нагласити да у стручном образовању постоји законски прописан однос општеобразовних и стручних предмета као и да све савремене квалификације у оквиру стручних предмета садрже предмете кроз који ће стицати вештине односно увежбавати све оно што је научено. Овакви предмети управо представљају сублимацију свих знања и вештина неопходних за обављање одређеног посла. Зато се у оквиру ових предмета реализује и блок настава која често подразумева и одлазак код послодавца и упознавање са карактеристикама занимања за која се образују ученици.

СЦЕНСКИ МАСКЕР И ВЛАСУЉАР

	I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							IV РАЗРЕД							УКУПНО													
	недељно		годишње					недељно		годишње					недељно		годишње					недељно		годишње					недељно		годишње					УКУПНО						
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ									
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	18	2		630	70			10			330				11			374				11			341				1675	70			1745									
1 Српски језик и књижевност	3			105				3			99				3			102				3			93				399				399									
2 _____језик и књижевност*																																										
1.1 Српски као нематерњи језик*																																										
3 Страни језик	2			70				2			66				2			68				2			62				266				266									
4 Физичко васпитање	2			70				2			66				2			68				2			62				266				266									
5 Математика	2			70				2			66				2			68				2			62				266				266									
6 Рачунарство и информатика							70																							70			70									
7 Физика	2			70																								70					70									
8 Хемија	2			70																								70					70									
9 Географија															2			68										68					68									
10 Биологија	2			70																								70					70									
11 Историја	2			70																								70					70									
12 Ликовна култура	1			35																								35					35									
13 Музичка култура											33																	33					33									
14 Социологија са правима грађана																						2			62			62					62									
B: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1			35				1			33				3			102				3			93				263				263									
Грађанско васпитање / Верска настава	1			35				1			33				1			34				1			31				133				133									
Изборни програми по програму образовног профила															2			68				2			62				130				130									
Укупно A1+B	19	2		665	70			11			363				14			476				14			434				1938	70			2008									
Укупно	21							735							14							476							434							2008						

Листа изборних програма према програму образовног профила

РБ	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Општеобразовни програми					
1.	Екологија и заштита животне средине*			2	2
2.	Изабрана поглавља математике*			2	2
3.	Историја (одабране теме)*			2	2
4.	Логика са етиком*			2	2

*Ученик бира програм једном у току школовања

СЦЕНСКИ МАСКЕР И ВЛАСУЉАР

	I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							IV РАЗРЕД							УКУПНО									
	недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				УКУПНО		
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ					
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	4	7		140	245		60	7	8	6	231	264	198	120	2	8	8	68	272	272	90	2	7	8	62	217	248	90	501	928	788	360	2577					
Основе анатомије и физиологија	2			70																								70					70					
Власуљарство	1	3		35	105		30		4		132		30			4		136		30			3			93	30		35	466	120	621						
Хигијена и прва помоћ								2			66		30															66			30	96						
Сценска маска	1	2	35	70	30				6		198	60				8		272	60				8		248	60		35	788	210	1033							
Цртање и сликање	2			70					2		66					2		68										204			204		204					
Сценска ликовна уметност									2		66					2		68					2		62			196			196		196					
Познавање препарата								3		99																		99				99		99				
Дерматологија								2		66								68										66			66		66					
Историја позоришта									2							2			68									68				68		68				
Психологија у сценској уметности																						2		62				62				62		62				
Предузетништво																						2		62				62			62		62					
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ																																						
Изборни програми по програму образовног профила															2													130										
Укупно A1+A2+B	4	7		140	245		60	7	8	6	231	264	198	120	2	8	8	68	272	272	90	2	7	8	62	217	248	90	501	928	788	360	2577					
Укупно					445				21			813			2			702				2			617						2577							

РБ	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1	Медицина и лепота			2	
2	Власуљарски украси			2	
3	Историја филма				2
4	Савремена шминка				2

ФРИЗЕР

	I РАЗРЕД						II РАЗРЕД						III РАЗРЕД						УКУПНО			
	недељно			годишње			недељно			годишње			недељно			годишње			годишње			
	Т	В	Б	Т	Т	Б	Т	В	Б	Т	В	Б	Т	В	Б	Т	В	Б	Т	В	Б	Σ
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	14	2	490	70			11			385			6			180			1055	70		1125
1. Српски језик и књижевност	3		105				2			70			2			60			235			235
1.1. _____језик и књижевност*	3		105				2			70			2			60			235			235
2. Српски као нематерњи језик*	2		70				2			70			2			60			200			200
3. Страни језик	2		70				2			70			1			30			170			170
4. Физичко васпитање	2		70				2			70			2			60			200			200
5. Математика	2		70				2			70			1			30			170			170
6. Рачунарство и информатика		2				70													70			70
7. Историја	2		70																70			70
8. Хемија	2		70																70			70
9. Екологија и заштита животне средине	1		35																35			35
10. Ликовна култура							1			35									35			35
11. Географија							1			35									35			35
12. Социологија са правима грађана							1			35									35			35
A2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1		35				2			70			2			60			165			165
1. Грађанско васпитање / Верска настава	1		35				1			35			1			30			100			100
2. Изборни програм према програму образовног профила**							1			35			1			30			65			65
Укупно A1 +A2	15	2	525	70			12 (13**)			420 (455**)			7 (8**)			210 (240**)			1155 (1220**)	70		1225 (1290**)
Укупно	17		595				12 (**13)			420(455**)			7 (8**)			210(240**)			1225(1290**)			

Напомена: *За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

Листа изборних програма				
РБ	Листа изборних програма	РАЗРЕД		
		I	II	III
Општеобразовни програми				
1.	Музичка култура		1	1
2.	Историја (одабране теме)		1	1
3.	Изабрани спорт			1

ФРИЗЕР

	ПРВИ РАЗРЕД										ДРУГИ РАЗРЕД										ТРЕЋИ РАЗРЕД										УКУПНО																			
	недељно					годишње					недељно					годишње					недељно					годишње					недељно					годишње					недељно					годишње				
	Т	В	ПН	Т	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ																
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	5	2	8	175	70	280	60	6	12	210	420	60	2	70	5	2	16	150	60	480	120	535	130	1180	240	2085	175																							
1. Познавање препарата	3			105				2		70																175										175														
2. Основе анатомије и физиологије	2			70																						70										70														
3. Хигијена																		2	60							60										60														
4. Прва помоћ		2			70																									70						70														
5. Психологија комуникације								2		70																70											70													
6. Основе дерматологије																		2	60							60										60														
7. Естетско обликовање фризура								2		70								1	30							100										100														
8. Практична настава са технологијом рада			8		280	60			12		420	60					16			480	120																1420													
9. Предузетништво																2			60											60						60														
B: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								1		35								1	30																	65														
1. Изборни предмети**								1		35								1	30																	65														
Укупно A2+B	5	2	8	175	140	280	60	6	12	210	420	60	6	12	210	420	60	5	2	16	150	60	480	120	535	1180	240	2085	175	70	60	70	100	1420	60	65	65	2085	(2150**)											
Укупно			15			655			18 (19**)		690 (725**)						23 (245**)																					2085	(2150**)											

Р6	Листа изборних предмета	РАЗРЕД		
		I	II	III
Стручни предмети				
1.	Ревијалне фризури*		1	1
2.	Такмичарске фризури*		1	1

Напомена: * Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

ПЕДИКИР-МАНИКИР

	I РАЗРЕД						II РАЗРЕД						III РАЗРЕД						УКУПНО					
	недељно		годишње				недељно		годишње				недељно		годишње				недељно		годишње			
	Т	В	Т	В	Б	З	Т	В	Т	В	Б	З	Т	В	Т	В	Б	З	Т	В	Т	В	Б	З
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	14	2	490	70			11		385				6		180				1055	70			1125	
1. Српски језик и књижевност	3		105				2		70				2		60				235				235	
1.1. _____језик и књижевност*	3		105				2		70				2		60				235				235	
2. Српски као нематерњи језик*	2		70				2		70				2		60				200				200	
3. Страни језик	2		70				2		70				1		30				170				170	
4. Физичко васпитање	2		70				2		70				2		60				200				200	
5. Математика	2		70				2		70				1		30				170				170	
6. Рачунарство и информатика		2		70															70				70	
7. Историја	2		70																70				70	
8. Хемија	2		70																70				70	
9. Екологија и заштита животне средине	1		35																35				35	
10. Ликовна култура							1		35										35				35	
11. Географија							1		35										35				35	
12. Социологија са правима грађана							1		35										35				35	
A2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1		35				2		70				2		60				165				165	
1. Грађанско васпитање / Верска настава	1		35				1		35				1		30				100				100	
2. Изборни програм према програму образовног профила**							1		35				1		30				65				65	
Укупно A1 +A2	15	2	525	70			12 (13**)		420 (455**)				7 (8**)		210 (240**)				1155 (1220**)	70			1225 (1290**)	
Укупно	17		595				12 (**13)		420(455**)				7 (8**)		210 (240**)				1225 (1290**)					

Напомена: **За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

A2: Листа изборних програма				
РБ	Листа изборних програма	РАЗРЕД		
		I	II	III
Општеобразовни програми				
1.	Музичка култура*		1	1
2.	Историја (одабране теме)*		1	1
3.	Изабрани спорт			1

Напомена: *Ученик изборни програм бира једном у току школовања

ПЕДИКИР-МАНИКИР

	I РАЗРЕД										II РАЗРЕД										III РАЗРЕД										УКУПНО					Σ					
	недељно					годишње					недељно					годишње					недељно					годишње					недељно						годишње				
	Т	В	ПН	Б	С	Т	В	ПН	Б	С	Т	В	ПН	Б	С	Т	В	ПН	Б	С	Т	В	ПН	Б	С	Т	В	ПН	Б	С											
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	7	2	6	6	245	70	210	60	6	12	210	420	60	3	2	18	90	60	540	120	545	130	1170	240	2085																
1 Познавање препарата	3				105				2		70										175				175																
2 Основе анатомије и физиологије	2				70																70				70																
3 Хигијена	2				70																70				70																
4 Прва помоћ	2				70																70				70																
5 Психологија комуникације									2		70										70				70																
6 Основе дерматологије																2		60			60				60																
7 Естетско педикирско и маникирско обликовање									2		70					1		30			100				100																
8 Практична настава			6			210	60			12		420	60			18		540	120						1180	240	1420														
9 Предузетништво															2		60								60																
B2: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ									1		35				1		30				65				65																
2 Изборни предмет према програму образовног профила*									1		35				1		30				65				65																
Укупно A2+B2	7	2	6	6	245	70	210	60	6	12	210	420	60	3	2	18	90	60	540	120	545	130	1180	240	2095																
Укупно A2+B2	15					585			18 (19*)		690 (725*)			23 (24*)		810 (840*)					2095				2095																

Напомена: * Дуални модел подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, учење кроз рад код послодавца, вежбе, практичну наставу и учење кроз рад у блоку

Листа изборних програма према програму образовног профила				
РБ	Листа изборних програма*	РАЗРЕД		
		I	II	III
Стручни предмети				
1.	Маникир за специјалне прилике		1	1
2.	Медицински педикир		1	1

НАПОМЕНА: * Ученик изборни програм бира једном у току школовања

МАТУРСКИ И ЗАВРШНИ ИСПИТ

Матурски/завршни испит је један од елемената система обезбеђивања квалитета стручног образовања. Полагањем матурског/завршног испита у средњем стручном образовању, појединац стиче квалификацију неопходну за учешће на тржишту рада.

Матурским испитом се проверава да ли је ученик, по успешно завршеном четворогодишњем образовању, стекао стандардом квалификације прописана знања, вештине, ставове и способности, тј. стручне компетенције за занимање(а) за које се школовао у оквиру образовног профила. Матурски испит састоји се од три независна испита:

- испит из српског језика и књижевности, односно језика и књижевности на којем се ученик школовао;
- испит за проверу стручно–теоријских знања;
- матурски практични рад.

Поред дипломе, сваки појединац полагањем оваквог испита стиче и тзв. додатак дипломи - Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил, чиме се на транспарентан начин послодавцима представљају стечене компетенције и постигнућа ученика.

Концепт матурског испита заснован је на следећим принципима:

- уједначавање квалитета матурског испита на националном нивоу,
- унапређивање квалитета процеса оцењивања.

Уједначавање квалитета матурског испита на националном нивоу подразумева спровођење испита по једнаким захтевима и под једнаким условима у свим школама. Увођење механизма осигурања квалитета дефинисаних кроз стандардизоване процедуре и упутства за реализацију, важан су аспект квалитетног спровођења испита. На тај начин се доприноси уједначавању квалитета образовања на националном нивоу за сваки образовни профил.

Унапређивање квалитета процеса оцењивања постиже се применом методологије оцењивања заснованог на компетенцијама, као валидног и објективног приступа вредновању компетенција. Развој објективних критеријума процене и одговарајућих метода и инструмената омогућен је успоставом система стандарда квалификације. У складу са тим, оцењивање засновано на компетенцијама почива на операционализацији радних задатака проистеклих из реалних захтева посла односно процеса рада.

Квалитет оцењивања посебно у домену поузданости и објективности, остварује се и увођењем делимично екстерног оцењивања. Представници послодаваца, стручњаци у одређеној области, обучавају се и учествују као екстерни чланови комисија у оцењивању на матурском испиту.

Завршним испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању за одговарајући образовни профил, стекао стручне компетенције прописане Стандардом квалификације.

Оцењивање стечености стручних компетенција врши се током реализације - извођења практичних радних задатака. Радни задаци формиран су на основу јединица компетенција и омогућавају проверу оспособљености ученика за примену знања, демонстрацију вештина и професионалних ставова у радном контексту. На овај начин је омогућено мерење знања, вештина, ставова и способности који одговарају Стандарду квалификације.

За сваки образовни профил који је заснован на стандарду квалификација објављен је Приручник о полагању матурског/завршног испита којим се детаљно описује начин припреме, организације и реализације испита. У састав Приручника улазе: збирка теоријских задатака за матурски испит, листа радних задатака, листа комбинација, радни задаци и обрасци за оцењивање радних задатака.

Приручници за образовне профиле на српском језику као и на језицима националних мањина на којима се реализују одређени образовни профили налазе се на сајту Завода за унапређивање образовања и васпитања.

ТАКМИЧЕЊА

У подручју рада остало-личне услуге организују се следећа такмичења:

Такмичења фризера на којем ученици уз помоћ ментора израђују задати модел фризура као и свечану пунђу. Циљ такмичења је примена стечених вештина у изради фризура као и развијање такмичарског духа код ученика.

Такмичење у маникирским процедурама на којем ученици самостално осмисле свечани маникир. Циљ такмичења је примена стечених вештина у изради фризура као и развијање такмичарског духа код ученика.

КОРИСНИ ЛИНКОВИ

<https://zuov.gov.rs/zakoni-i-pravilnici/>

<https://zuov.gov.rs/strucno-obrazovanje-i-obrazovanje-odraslih/>

http://azk.gov.rs/?page_id=75911

<http://www.upis.mpn.gov.rs/Cir/Pocetna>

